

LAKI FRÁ ROSENBERG

TEKSTI: ANITA KAAKKOLA KUVAT: VESA NOPANEN

Laki on 130 senttiä korkea ja näyttää siltä kuin kääpiömammutti olisi lisääntynyt tinkerhevosen kanssa.

Vuosien kiertolaiselämä jätti jälkensä, kunnes ruuna löysi kutsumuksensa varsojen seurasetänä.

Lähdin mukaan, kun ystäväni etsi tyttärelle ratsuponia. Matkalla poikkesimme myös ravitallille, jossa oli myynnissä halpa islanninhevosruuna.

Laki ei ensi silmäyksellä luonut vaikutelmaa ratsuponista. Lähinnä mammutinpoikasta muistuttava otus tuijotti meitä epäluuloisena, ja tunne oli kieltämättä molemminpuolinen.

Noin 130-senttinen mustavalkokirjava karvakasa suostui kuitenkin satulointavaksi. Poninetsijät olivat jo vetäytymässä leikistä, mutta tyttäreni ihastui otukseen ja halusi kokeilla ratsua. Marilla oli vasta vähän ratsastuskokemusta, ja Laki päättelikin, ettei sen kannata lähteä tallilta minnekään. Poni yrityksi lähinnä karistaa ratsastajansa kuralätäkköön tallin edessä.

Huvituin tyttäreni itsepäisestä ihastuksesta ja lupasin harkita hankintaa, jos hän saisi ratsastettua Lakilla tallin harjoitusraviradan ympäri. Pian seurassimme epäuskoisina, miten sinnikäs pari kiersi kuin kiersikin raviradan erityyppisissä askellajeissa.

Samalla selvisi, miksi omistaja halusi myydä poninsa: Laki oli hankittu tyttärentyttarelle jostain syystä ravuriksi, vaikka se hädin tuskin ravasi.

Varmaa oli jo tässä vaiheessa, että Laki oli kiertolainen. Rekisteriotteen omistajat edustivat vain osaa sen kiertämistä paikoista.

Jos se ryöstää, juokse se kiinni

Muutamaa päivää myöhemmin olin selvittänyt itselleni, miksi alkuponia muistuttava olio piti hankkia. Ensinnäkin sille löytyi ihminen, joka oli aidosti siitä kiinnostunut: Marin mielestä Laki oli käsittämättömän ihana. Kyllä pikkuhevosen tyyli pikkuhijaa hymyilytti minuakin.

Ammattimainen syy hevoshankinnalle oli seurantarve. Todella tarvitsimme kaverin vieroitettaville orivarsoille. Emme voineet jättää niitä kaksin, mutta aikuiset hevosemme olivat tammoja. Niin Lakille löytyi

kaksi virkaa: opettaa hevosenkäsitelyä tyttärellemme ja pitää seuraa varsoille. Vauhdikkaan lastauksen jälkeen karvainen ruuna matkasi Kaakkolaan.

Teimme kaupat syksyllä 2005, ja totesin pikkuhevosen ikäänsä nähden virheettömäksi. Nyt Laki on 28-vuotias, ja sillä on edelleen hyvät lihakset, kuivat jalat, terveet hampaat, kestävät kaviot ja ihana pilke silmäkulmassa.

Virkeää asennetta se tarvitsikin, sillä Laki sai kaveriksi kaksi juuri vieroitettua nulikkaa, Bertin ja Grimaldurin. Myöhemmin se otti hoiwiinsa seuraavankin orikaksikon, Lordin ja Alfröðullin.

Laki otti varsat heti omikseen, ja poikaporukka vietti yhdessä kaksi vuotta, kunnes isojen oriiden leikit kävivät mielestämme liian rankoiksi. Nuoret roikkuivat Lakissa keväällä molemmin puolin, ja nahkaan alkoi tulla karvattomien aukkojen lisäksi rupia. Oli aika vaihtaa uuteen laumaan.

Laki on nähnyt jo monta porukkaa,

mutta liikuttavinta on sen kiintymys pieniin kasvattivarsoihinsa. Aikuiset hevoset eivät Lakista piittaa tai jopa yrmivät sen pois luotaan, mutta pienten varsojen paras leikkikaveri se on ollut aina. Jos joudumme erottamaan sen lapsistaan, setä hirtuu ”koettakaa pärjätä, tulen pian” ja seuraa katseellaan, miten pikkuisilla menee.

Olen liian painava ratsastamaan Lakilla säännöllisesti, mutta muutaman kerran olen satuloinut sen ja lähtenyt maastoon nauramaan. Aitankulmalla pitää tosin olla tarkkana, koska ratsuni ei aina voi vastustaa kiusausta kokeilla, saako ihmisen ripustettua omenapuun oksiiin.

Ratsastettuna Laki on kaikkea muuta kuin rotumääritelmän islanninhevonen, mutta vaikka se on hidastakin hitaampi, vauhdin tuntua ei puutu. Mieluiten se haluaisi aina laukata. Ylämäissä se suorastaan ryöstää laukalle ja välillä vähän muulloinkin. Se ei haittaa, sillä jos se kokemattomalla kuskilla sattuu ”ryöstämään”, parin saa vaivatta kiinni juosten. Hitaat

vaiheet käsittävät passitahtista tölttiä tai jopa ravia aina yhtä näyttävästi, kun maahan ulottuvat jalkatupsut heiluvat iloisesti tahdissa.

Entinen ongelmahevonen, nykyinen varsavahti

Miksi tupsujalka joutui kiertoon? Kieltää ei kai voi, että käsissämme on takavuosien ongelmahevonen. Olen saanut tietoja muutamalta aiemmalta omistajalta, joihin otus jätti lähtemättömän vaikutuksen.

Ratsastuskoulussa Laki oli kullemmme kovasti pitäjänsä mieleen mutt joutui myyntiin, koska poni oli asiakkaille vaaraksi. Potkuja tuli, enkä yllätyisi, vaikka hampaitakin olisi käytetty. Silti omistaja vuosien takaa kaipaa kaveriaan yhä ja haluaisi tulla tapaamaan.

Toinen omistaja kertoi, että ruuna ei yksinkertaisesti tullut toimeen hänen toisen hevosensa kanssa. Tapelusta ei tullut loppua, ja Lakin oli

Hevonen ja ratsastaja löysivät toisensa. Siihen loppui 23-vuotiaan ruunan pallottelu kiertopalkintona.

TIEDÄTKÖ LISÄÄ LAKISTA?

Oletko tavannut tai omistanut Laki frá Rosenbergin nuorena? Tiedätkö lisää maailmaa nähneen elämänvaiheista? Ota yhteyttä toimitukseen. Yhteystiedot löydät sivulta 5.

LEHTEVÄ HEINÄ, KEVYT LIIKUNTA JA TARKKA HAMMASHOITO

Pitkäikäinen ja sitkeä islanninhevonen voi elää jopa yli 40-vuotiaaksi. Pitkän iän kääntöpuolelta löytyvät Cushingin tauti ja muut aineenvaihduntasairaudet, jotka ovat selvästi yleistyneet hevosten eläessä yhä pidempään.

Omistaja voi ehkäistä vanhuksen lihasjäykkyyttä liikuttamalla hevosta säännöllisesti. Nivelrikkoon ja kulumiin löytyy harvoin pysyvästi tehokasta hoitoa, ja nivelet jäykistyvät vähitellen. Ratsastaja saattaa huomata sen esimerkiksi siitä, ettei hevonen pysty enää liikkumaan yhtä koottuna kuin nuorena.

Vanha hevonen voi usein hyvin, kun se saa liikkua vapaasti pihatossa ja tehdä säännöllisesti kevyttä työtä. Näin lihakset pysyvät jänteinä ja huolehtivat nivelten oikeista liikeradoista. Karsinassa vanhus usein jäykistyy entisestään, mutta jotkut käyvät mielellään torkuilla sisällä.

Ruokintaa vaikeuttavat huono ruokahalu, hampasmaivat ja iän myötä heikkenevä fosforin imeytyminen. Jos hevonen syö karkearehuja huonosti, mahahaavan riski kasvaa. Hitaasti syövä vanhus saattaa sinnitellä maha tyhjänä myös siksi, että muu lauma ahmii rehut nopeasti.

Täkä hevonen voi käydä kalliiksi ja työlääksi, mutta se ansaitsee siitä huolimatta hyvän hoidon loppuunsa saakka. Seniorisarjassa tapaamme hevosvanhuksia, jotka viettävät tyytyväisinä eläkepäiviä ja niiden loppuessa pääsevät pois ajoissa ja arvokkaasti.

Johanna Viitanen